

Thema: ‘Gods basisonderwijs door middel van het brandoffer’.

Bijbellezingen:

Deuteronomium 6:4-9 (aansluitend zingen Psalm 1)

Romeinen 12:1,2

Efeziërs 5:1,2 (aansluitend zingen Opwekking 126)

Inleiding.

Het offeren van dieren op een altaar is vreemd voor ons. Eigenlijk vinden we het vandaag zelfs bloederig en vreemd.

Vroeger was het normaal en gangbaar. Alle volken offerden dieren aan hun goden.

Waarom is het vandaag in ons werelddeel over het algemeen niet meer gangbaar? Omdat het christelijk geloof hier grote invloed gehad heeft. En vanuit de Bijbel leren we dat sinds onze Here Jezus Christus op aarde geweest is die bloedige offers niet meer hoeven. Daar kom ik aan het eind van de preek nog even op terug.

A. Het offeren begon al vroeg. We lezen in de Bijbel dat Kain en Abel al offerden. Zowel dieren als graan en vruchten.

We weten niet hoe ze op het idee kwamen - heeft God zelf hen dat al vroeg geleerd? We weten het niet. Het wordt ons niet verteld.

B. Waarom offers op een altaar in rook doen opgaan, voor God?

In veel godsdiensten wilden mensen iets geven aan de goden om hen zo over te halen iets voor hen te doen – omkopen. Als wij offers geven, dan zal die god ons wel helpen in onze moeiten; bv bij ziekte of in de oorlog of tegen vijanden. Bij heel grote nood offerde men soms zelfs kinderen, om de goden maar over te halen hen te helpen. Het offeren werd zo vaak tot een handeltje met de goden: voor wat hoort wat. Met offers dacht men de zegen van de goden te kunnen kopen. Offers werden dan ook vaak gezien als voedsel voor de goden.

Zo mocht men in Israël niet offeren. Maar waar ging het dan wel om?

Waarom schreef God de offers voor? Dat is de vraag. Dat wil ik graag helder maken in deze preek over het brandoffer.

C. Wat wilde God met de offers? Hij zelf had voor Israël de offerdienst heel precies voorgeschreven, zo lezen we in Leviticus. Maar Hij is de Schepper van heel de aarde – alles is van Hem! Daarom mogen we er van uit gaan, dat Hij de offers niet instelde voor zijn eigen behoefte; alsof Hij van ons eten of wat ook moest krijgen en afhankelijk is van mensen. Dat dachten heidenen, die leefden met door henzelf bedachte en gemaakte goden. Nee, de Here God stelde de offers niet voor zichzelf in, maar als leermiddel voor de mensen. Hij wilde door de offerdienst zijn volk leren waar het in hun leven om gaat.

Dat dit nodig was is begrijpelijk.

In het boek Exodus lezen we, hoe Israël in slavernij was bij de Farao in Egypte. God bevrijdt hen en brengt zijn volk dan in de woestijn bij de berg Sinaï. Daar sluit Hij het verbond/huwelijk met hen. Hij wil als hun Man, als hun God in hun midden wonen. In die bijzondere tent: de tabernakel. Tussen al die andere tenten. Hij wil laten weten dat Hij dichtbij hen is en voor hen zorgt; Hij de grote, machtige en heilige God. Sterker dan alle goden van Egypte!! Dat is een geweldig voorrecht.

Exodus vertelt dan hoe die tabernakel gebouwd wordt. Daarna staat er in **Exodus 40:34ev ...**

God komt echt wonen tussen zijn volk (Immanuël!). Maar wat betekent dat voor Israël? Wat vraagt dat van de Israëlieten?

Dan leert het volgende Bijbelboek: Leviticus. God geeft daarin allerlei voorschriften hoe het leven met Hem er uit moet zien. Wat leven als Gods volk is.

Eerst gaat het dan over de offers, maar daarna ook over het alledaagse leven: hoe ga je als mensen met God om? Maar ook: hoe ga je met elkaar om, en met andere volken, met seksualiteit, met zakelijke dingen.

Leviticus geeft dus Gods antwoord op de vraag: ***Hoe leef je als een heilig volk met de heilige God in je midden? Wat is heilig leven als mensen van God? Leven in gemeenschap, in eenheid met God; als volk van God!***

D. Als we kijken naar de offers is het eerste wat opvalt, dat God allerlei soorten offers instelde. Het is goed daarbij stil te staan. Denk dus niet dat er alleen maar offers voor de zonde gebracht werden – om vergeving te krijgen - dat is duidelijk niet zo! Kijk maar, het gaat over 5 soort offers:

1:3 - **brandoffers;**

2:1 - **graan/spijsoffers (om dankbaarheid te uiten);**

3:1 – **vredeoffers (om blij te vieren dat je bij God mag horen door een feestmaaltijd bij de tabernakel);**

4:1 – hier pas over **reinigings/zondeoffers** (in het geval iemand of het hele volk *onbedoeld* gezondigd heeft – allerlei voorbeelden worden genoemd)

5:14 – **schuld/herstelooffers** (als je niet alleen onopzettelijk gezondigd hebt maar als je daardoor ook schade aangebracht hebt aan iets van God of van medemensen)

Daarna volgen nog allerlei algemene aanwijzingen.

E. Nogmaals: Offers waren niet in de eerste plaats bedoeld om vergeving van zonden te krijgen. De offers in verband met vergeving komen pas in Leviticus 4 aan de orde (als 4^e en 5^e offer). Bij God is blijkbaar de vergeving van zonden niet het eerste en belangrijkste! Veel christenen en zelfs predikanten denken dat en beweren vaak, dat het bij alle offers draait om de vergeving. Maar de Bijbel zegt dat niet waar is.

Ook Leviticus laat duidelijk horen: zondoffers en schuldoffers komen pas NADAT de brandoffers, spijsoffers en vredeoffers beschreven zijn.

En zou wat het eerste genoemd wordt, ook niet het belangrijkste zijn? Bij goed onderwijs begin je bij wat de kern of de hoofdzaak is.

F. God noemt de brandoffers als eerste (Leviticus 1). Die offers geven blijkbaar aan waar het volgens God in de godsdienst vooral om gaat; in het leven met Hem en als zijn volk en kinderen!

Dat wordt ook nog eens onderstreept of bevestigd door wat we lezen in **Exodus 29:38,42 ... en Leviticus 6:1,2 (NV 6:8,9) ...**

Je ziet het voor je: het vuur en de as van de dagelijkse brandoffers op het altaar en daar bovenop worden dan alle andere offers gebracht (ook de offers voor de zonden). Die brandoffers vormen om zo te zeggen de basis (het eigenlijke leven – het centrale – de rest komt daar bij).

G. Laten we nu kijken naar de brandoffers. Wat leerden die?

We lazen het in Leviticus 1.

Als offeraar legde je je handen op de kop van het dier. Daarmee zei je (en de priesters deden dat dus dagelijks 2 x namens het hele volk op de twee dagelijkse tijden van gebed!): ons leven leggen we op dit dier. En wat nu gebeurt met dit dier, dat willen wij doen met ons leven (niet letterlijk maar symbolisch).

Dan werd het dier geslacht. Het bloed (= de ziel, het leven) werd symbolisch aan de Heer gegeven door het tegen het altaar uit te gieten. Het vlees en alles werd daarna gewassen en schoongemaakt en dan helemaal verbrandt op het altaar: helemaal aan God gegeven. Niets bleef over. Alles werd gegeven als 'een lieflijke reuk voor de HEER' zo staat er (een geurige gave die de HEER behaagt, NBV).

Met het brandoffer zei iedere individuele offeraar en het hele volk: zo willen wij ons leven aangenaam laten zijn voor God. We houden van Hem en willen ons leven helemaal aan Hem geven/toewijden. Zo zijn wij volk/bruid van God: ***“we zijn van Hem en leven voor Hem. We willen niet leven voor onszelf, maar voor Hem: helemaal, in alles, overal en altijd”***.

Zulke offers vroeg God van Israël. Zo onderwees God zijn volk via de brandoffers. God verplichtte Israel zich dagelijks twee maal aan God te geven, toe te wijden: Heer, wij willen in alles mens van U zijn en voor U leven. Iedere Israëliet wist hoe laat 's morgens en 's middags dat offer gebracht werd – dat waren de gebedstijden. Overal nam men dan tijd om in gedachten mee te doen met dat brandoffer: Heer, zo willen we leven voor U – als een brandoffer onszelf geven aan U.

Als je hierover nadenkt voel je aan dat dit in feite op Oud-testamentische manier hetzelfde is als het Onze Vader bidden. Ook met dat gebed zeggen we: onze Vader in de hemel, het gaat in ons leven om Uw Naam, om Uw koninkrijk en om Uw wil. Dat staat bij ons voorop (dat is bidden, zo leert Jezus ons). Jezelf offeren en zeggen: we hebben U lief boven alles. Door de brandoffers plaatste God in het OT iedere Israëliet al dagelijks voor de vraag: jij wilt toch ook voor Mij leven? Jezelf overgeven als een brandoffer? Jij wilt toch ook dat jouw manier van doen en praten aangenaam is voor God, zodat Hij plezier aan jou heeft (jij een aangename geur voor Hem bent)? Is dat jouw verlangen? Is dat jouw diepste keus? Dat is waar het om gaat in het leven met God. Je kunt 1000x naar de kerk gaan, Avondmaal vieren of gedoopt zijn – mar als je deze brandofferhouding niet hebt, sta je buiten het leven met God.

En natuurlijk ging het weleens mis in dit leven met en voor God. En als het (ongewild) mis ging in dat toegewijd leven, dan waren daar de zonde- en schuldoffers: vergeving.

Maar de grondtoon moest zijn in Israëls leven: ik ben aan God toegewijd! Dat is de heerlijke basisles van de brandoffers - toen en ook voor vandaag. Dit is toch ook het eerste en belangrijkste in uw/jouw leven vandaag? Dagelijks werd dat brandoffer tweemaal gebracht voor heel het volk op het uur van gebed. En iedere Israëliet deed mee en wijdde zich toe aan God. Laten ook wij dat herhaaldelijk zeggen tegen de Heer: Heer, ik wil in alles leven voor U! Ik wil in m'n dagelijks leven van harte leven voor U en uw Koninkrijk. Die liefde was en is de basishouding die God en Jezus vragen. Die brandofferhouding is de basishouding die Jezus ook vandaag vraagt van u/jou/mij en van iedere gelovige. Voor die houding wil Hij ook alles geven

wat nodig is, want deze toewijding is HET kenmerk van een christen. Ja het is HET kenmerk van de wedergeboorte (zie eventueel 1 Johannes 3:6-10). Sterke liefde voor God en voor elkaar maakt dat ons leven aangenaam ruikt voor God en voor medemensen. Hierdoor wil Jezus ons maken tot het zout en licht der wereld.

H. Ook Jezus was op Golgotha in een brandoffer: vol liefde en daarom aangenaam voor God. **Efeziërs 5:1,2 ... (als een geurige gave – Golgotha rook heerlijk voor God vanwege de toewijding die daar openbaar werd!)**

Vanwege dat offer van toewijding maakte God deze Jezus via Pasen en Hemelvaart tot onze Koning. En sinds Pinksteren wil Jezus ons vullen met zijn Geest, opdat ook wij onszelf als echte brandoffers kunnen geven: echt leven voor God, net als Jezus op Golgotha – welriekend; voor God, aangenaam.

Jezelf als brandoffer geven betekent dat je duidelijk weet: mijn aardse leven en welzijn is niet het belangrijkste. Ik leef in dienst van de eeuwige God. Zijn wil willen we doen – in ons dagelijkse werk en overal – Gods wil doen – ook in ons huwelijk, gezin en in zakelijke relaties. Zo mag mijn leven getuigen van Jezus onze Koning en dat God onze machtige Vader is. Veel Israëlieten vergaten de les van het brandoffer - ze leefden zomaar weer voor zichzelf – en dan ging het mis.

Laten wij de les van het dagelijkse brandoffer niet vergeten. Geef jezelf dagelijks aan Hem. Wees er op uit je leven een aangename reuk te laten zijn voor de Heer. Dan zal God dichtbij je zijn en je niet loslaten. Je zult zijn zegen al meer gaan beleven – ook in moeiten. Leef niet voor jezelf maar voor Hem, die jou God en Koning is.

I. Paulus zegt het op een andere manier in Romeinen 12:1,2 ...

Kan dat? Ja.

Israel kon het ook, omdat God hen bevrijd had uit Egypte en met zijn Geest hen wilde helpen. Helaas waren ze zo dom het steeds weer te vergeten en dan leefden ze weer in zonden.

Leven als brandoffers, aangenaam voor God. Wij kunnen het ook door dankzij Jezus hulp ons te richten op het gáán voor God. Want Jezus geeft ons zijn bloed in onze aderen, zijn leven in ons door zijn Geest. En dat maakt het mogelijk (**Romeinen 8:3,4 ...**).

Dan zijn Gods geboden niet zwaar.

Jezus stierf voor ons als een brandoffer, met de bedoeling ons tot echte brandoffers voor God te maken. Dierenoffers zijn niet meer nodig. Wat zij afbeeldden en onderwezen leren we nu immers veel duidelijker door te kijken naar Jezus. En door de Geest van Jezus wordt het in ons leven werkelijkheid. Door Jezus in ons zijn wij vandaag de levende brandoffers. Mensen die echt in alles willen leven voor God, onze God en Vader. Tot een getuigenis voor alle mensen om ons heen. Dat is het evangelie van het brandoffer – ook voor ons in de 21^e eeuw.
Amen.